

Şehrin Manafızası

KONYA **YeniGün** GAZETESİ'NİN
ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR

CİLT: 2 • SAYI: 3

HAZIRLAYANLAR: SADIK GÖKCE - ANUŞ GÖKCE

3 OCAK 2020 CUMA

**KONYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ**

KONYA BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ'NİN
KATKILARIYLA

• **MESNEVİ'DEN TÜRKÇE MANZUM TERCÜMELER**
PROF.DR. AHMET SEVGİ

• **KONYA'YA GÖTÜREN YOLLAR VEYA
“GEZ DÜNYAYI, GÖR KONYA'YI...”**
DOÇ DR. LALE ALİYEVA

• **SEMİZOTU**
FATMA TUTAK

• **KÜLTÜR KÖPRÜSÜ ALİ BERAT ALPTEKİN**
ANUŞ GÖKCE

• **BİR DUMAN KI, SANIRSIN STAT YANIYOR!**
MUSTAFA GÜDEN

MESNEVÎ'DEN TÜRKÇE MANZUM TERCÜMELER

Mevlânâ'nın Farsça kaleme aldığı Mesnevî, yazıldığı günden bu yana asırlardır Türk kültürünü etkilemiş ve defalarca Türkçeye tercüme edilmiştir. Mensur yahut manzum olan bu tercüme bazen Mesnevî'nin tamamını, bazen de bir kısmını (müntehabat) teşkil etmektedir. Biz bu makalemizde Akşehirli Kemâl Ahmet Dede'nin (ö. 1615) "Menâkıp Tercümesi"nde Mesnevî'den tercüme ettiği bazı Türkçe manzum beyitleri, Mesnevî'nin tamamını Türkçe nazma çekenlerin en meşhuru olan Nahîfî'nin (ö. 1615/738) tercümeleriyle birlikte sunarak bir karşılaştırma yapmak istiyoruz. (Nahîfî'nin tercümesi Âmil Çelebioğlu'nun hazırladığı "MESNEVÎ-İ ŞERİF, Aslı ve Sadeleştirilmiş şekilde MANZUM NAHİFİ TERCÜMESİ" [3 cilt, Sönmez Neşriyat, İst. C. 1, 1967, C. 2, 1969, C. 3, 1972] adlı eserden; Kemâl Ahmet Dede'nin tercümesi ve Farsça metinler ise müellifin [Kemâl Ahmet Dede] "Tercüme-i Menâkıb-ı Mevlânâ" [Bkz. Mısır Millî Kütüphanesi, Türkçe Yazmalar, No: 4216] isimli eserinden alınmıştır.)

هیتت حق است این از خلق نیست
هیتت این مرد صاحب دل نیست

Heybet-i Hakdur degül bu halkdan
Gelmez ol bu merd-i sâhib-delkden
(Bkz. Kemâl Ahmet Dede, a.g.e., v. 15a)
Heybet-i Hakdur değildir halkdan
Heybet olmaz merd-i sâhib-delkden
(Bkz. Nahîfî, a.g.e., C. 1/1, s. 58)

هیتت باز است بر کبک نجیب
خر مکس را نیست زین هیتت نصیب

Heybetin bâzun bilür kebk-i necîb
Har mekes olana yok andan nasîb
(Bkz. Kemâl Ahmet Dede, a.g.e., 15a)
Kebk içündür heybet-i âvâz-ı bâz
Olmaz ol heybet mekesde kâr-sâz
(Bkz. Nahîfî, a.g.e., C. 2/3, s. 166)

شد سر شیران عالم جمله پست
چون سک اصحاب را دادند دست

PROF. DR AHMET SEVGİ

Oldı dehr aslanlarının başı pest
Çünkü virdiler seg-i ashâba dest
(Bkz. Kemâl Ahmet Dede, a.g.e., v. 35b)
Oldı şîrân-ı cihân mahkûr u pest
Baldu çün Ashâb-ı Kehfîn kelbi dest
(Bkz. Nahîfî, a.g.e., C 1/1, s. 42)

بی عنایات حق و خاصان حق کر ملک باشد سیاهستش ورق

Bî-inâyât-ı havâs-ı İzîdî
Ger melek ola karadur kâğdı
(Bkz. Kemâl Ahmet Dede, a.g.e., v. 37a)
Bî-inâyât-ı Hudâ vü yâr-ı Hak
Ger melek olsan değilsin müstehak
(Bkz. Nahîfî, a.g.e., C. 1/1, s. 75)

راههای صعب پایان برده ام ره بر اهل خویش آسان کرده ام

Menzile bir çeşme vü hân eyledüm
Yolları ehliüme âsân eyledüm
(Bkz. Kemâl Ahmet Dede, a.g.e., v. 26b)
Biz tarîk-ı sa'bu yeksân itmişiz
Reh-revân-ı Hakka âsân itmişiz
(Bkz. Nahîfî, a.g.e., C. 2/3, s. 112)

گفت پیغامبرکه جنت از اله کر همی خواهی زکس چیزى مخواه کر نخواهی من کفیلم مر ترا جنت المأوا و دیدار خدا

Didi Peygamber behîşt ü mekreme
İster isen kimseden nesne'steme
İstemezsen gösterem olam kefil
Cennetü'l-me'vâ vü didâr-ı celîl
(Bkz. Kemâl Ahmet Dede, a.g.e., v. 38a)
Didi Peygamber ki Hakdan cenneti

İster isen gayra itme minneti
İsteme gayrı kefflem ben sana
Bulasın dîdâr u cennetle safâ
(Bkz. Nahîfî, a.g.e., C. 3/6, s. 12)

هیچ کافر را بخواری منکرید که مسلمان مردنش باشد امید

Hiç bakma kâfire zînhâr hâr
Ki müsülmân olması ümîdi var
(Bkz. Kemâl Ahmet Dede, a.g.e., v.44b-45a)

Hor bakma kâfire olmaz baîd
Kim müselmân fevt ola vardır ümîd
(Bkz. Nahîfî, a.g.e., C. 3/6, s. 92)

کفت حق کر کافری و اهل صنم کر مرا خوانی اجابتها کنم

Fâsıkısan didi Hak ve'hl-i salîb
Çün beni okıyasın olam mucîb
(Bkz. Kemâl Ahmet Dede, a.g.e., v.44b-45a)

Didi Hak ger fâsık u ehl-i sanem
Cün duâ eyler kabûl oldu ehem
(Bkz. Nahîfî, a.g.e., C. 2/3, s. 29)

در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسلام

Puhtenün hâlini bilmez hiç hâm
Pes sözi kûteh gerekdür ve's-selâm
(Bkz. Kemâl Ahmet Dede, a.g.e., v. 142b)

Puhte hâlin hiç fehm itsin mi hâm
İhtisâr üzre gerek söz vesselâm.
(Bkz. Nahîfî, a.g.e., C. 1/1, s. 3)

Bu karşılaştırma da gösteriyor ki mütercimler metni anladıkları kadarıyla tercüme ediyorlar. Dolayısıyla zaman zaman çeviride farklılıklar olabiliyor. Binaenaleyh, Mesnevî'nin aslına bakmadan, tercümelerine göre hüküm vermek insanı yanıltabilir. Araştırmacılar bu konuda dikkatli olmalıdırlar.

NOT: Geçen sayıdaki "Akşehirli Kemâl Ahmed Dede ve 'Tercüme-i Menâkıb-ı Mevlânâ' Adlı Eserinin Yeni Bir Nüshası" başlıklı (bk. Şehrin Hâfızası, C. 2, Sayı: 2, s. 19-20) makalemizin dipnotları sehven çıkmamıştır. Buraya ilave ediyoruz:

1) Daha fazla bilgi için bkz.

• Betül Sinan Nizam, Kemâl Ahmed Dede'nin Tercüme-i Menâkıb-ı Mevlânâ Adlı Mesnevîsi, Yayınlanmamış Doktora tezi, Boğaziçi Üniversitesi, İst. 2010, s. 26-44.

• Şerife Akpınar, "Kemâl Ahmed Dede ve Tercüme-i Menâkıb-ı Mevlânâ'sı", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 16, s. 36-37.

2) Bkz. Ahmet Eflâkî, Manâkıb Al-ârifin (Metin), C.I-II, Yayınlayan: Tahsin Yazıcı, TTK, (I. Cilt: Ankara 1976- II. Cilt: Ankara 1980)

3) Lokmânî Dede, Menâkıb-ı Mevlânâ, (Hazırlayan: Prof. Dr. Halil Ersoylu), TDK Yayınları, Ankara 2001.

4) Bkz. Süleymâniye Kütüphanesi, Halet Efendi Kitaplığı, ilave kısım, No: 82.

5) Bkz. Betül Sinan Nizam, a.g.e.

6) Bkz. Mısır Millî Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu, C. 4, Kahire 1992, s. 27.

ACZİMİN GİRYESİ

Ahmet
Sevgi

NASİHAT-MUSİBET

Bir musibet bin nasihatten yeğ diyen hak söyler,
Atalar doğruyu bir şekilde muhakkak söyler.

KONYA'YA GÖTÜREN YOLLAR VEYA "GEZ DÜNYAYI, GÖR KONYA'YI..."

*Bu şehir güzelse, senin yüzünden
N.Hikmet*

Konya... Dünya haritasında küçük bir nokta ile yansıyan binlerce şehirlerden biri... Coğrafi konumuna göre Avrupa ile Asya'yı birbirine bağlayan Anadolu'nun merkezinde kapı rolünü oynayan şehir... Vaktiyle Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti... Beylik ve Osmanlı'ların başta gelen merkezlerinden biri ...

Tarihin uzak geçmişinde (M.Ö. 700) temeli atılan, antik dönemde "Iconium" ("kutsal resim", "heykel" - simgesi) olarak adlandırılan şehir, zamanla kaynaklarda "Konium", "Coni", "Konia" şeklinde kaydediliyor ve Selçuk döneminden başlayarak adını "Konya" şeklinde ebedileştiriyor.

Selçuk hükümdarlığının muhteşem dönemini yaşayan Konya Mevlana Celaleddin Rumi'nin gelişi ile ikinci kez doğar. Bugün şehir dünyanın dört tarafından teşrif bulan yüz binlerce müsafırını ağırlamaktadır.

Yine gel, yine gel!

Ne olursan ol,

İster kafir ol, ister ateşe tapan,

İster büte,

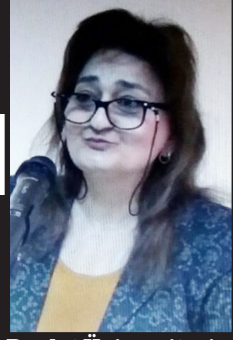
İster yüz kere tövbe etmiş ol,

İster yüz kere bozmuş ol tövbeni.

Umutsuzluk kapısı değil, bu kapı

Necesense öyle gel

Gel! Gel! Gel!

**DOÇ. DR.
LALE
ALİYEVA**

**Azerbaycan, Bakü Devlet Üniversitesi,
Azerbaycan Edebiyatı Tarihi Bölümü**

Bu çağrının tılsımına, büyüüne düştüm ve bundan otuz yıl önce ilk kez Bakü'den grup halinde Türkiye'yi ziyarete gittim. 12 günlük gezi kapsamında Konya şehrinde de oldum ve Mevlana Celaleddin Rumi'nin türbesini ziyaret ettim. O zaman yaşadığım duyguları bugün kelimelere dökmekte zorlanıyorum. Aynı günde üniversitede lisans danışmanım olmuş, fedakar insan ve Türk dünyasında inancı, bilimsel araştırmaları ile yeterince tanınan Prof. Dr. Abbas Zamanov'un Konya Selçuk Üniversitesi'nin fahri profesörü adına layık görülmesi haberini aldık. Daha sonra şehirle yakından tanıştık, Sema gösterilerini izledik... Mevlana dünyasına dalmak isteyen her insan onun şiir ve müzik şerbetinden tadır. Mevlana demek – "Mesnevi" demek, ney demek, Sema demektir. Mevlana ismi ile Konya bir kuşun iki kanadı, bir insanın iki gözü misali... Konya deyince Mevlana, Mevlana deyince Konya anılıyor...

...Mevlana - Konya coşkusunu bir kez de 2007 yılında, Mevlana Rumi'nin doğumunun 800. yıldönümünün UNESCO çerçevesinde Azerbaycan'da kutlanıldığı günlerde yaşadım. 21-25 Ekim "Azerbaycan'da Mevlana Günleri"nin resmi açılış ve kapanış törenlerinde Konya Büyükşehir Belediyesi'nin Başkanı T.Akyürek'in konuşması, Prof. Dr. Faik Özdengül'ün "Aşkın terapi" eserinden illüstrasyonları, Doç. Dr. Gülşen Seyhan Alışık, Prof. Dr. Azmi Bilgin, Doç. Dr. Ömür Ceylan'ın konuşmaları edebiyen hafızama kazandı ...

Nihayet, geçen yıl, Mevlana Değişim Programı aracılığı ile bir daha "Aşklar Sultanı"nın şehrinde - Konya'da oldum. Bu seferki ziyaretimin amacı Bakü Devlet Üniversitesi Filoloji Fakültesi'nin Azerbaycan Edebiyatı Tarihi Bölümü'nün doçenti gibi Necmettin Erbakan Üniversitesi'nin Ahmet Keleşoğlu

Eğitim Fakültesi'nde "Eski Çağlar Azerbaycan -Türk Edebiyatında Ortak Değerler" konusunda konferanslar vermektir.

Eğitim Fakültesi Başkanı Prof. Dr. Mehmet bey ve Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Muhiddin Dinç Çanakale Zafer bayramı ile ilgili etkinliklerin çokluğuna, zamanın kısıtlı olmasına rağmen, benimle görüştüler. Mehmet bey çok içten, samimi sohbeti ile dikkatimi çekti. Öğrencilik yıllarını hatırladı. Erzurum'da üniversitede okurken Abbas Zamanov'la ilgili hatıralarından konuştu. Erzurum Üniversitesinde "Abbas Zamanov Armağanları" adı ile korunan kütüphaneyi hatırladık. Abbas bey o kitapları şahsi vesaiti ile, henüz Sovyet rejiminin tuğyan ettiği dönemde alarak, üniversiteye büyük zorlukla gönderebilmişti. Böylece, Türk dünyasında, kültüründe, eğitiminde, edebiyatında önemli yer tutan Abbas Zamanov'u bir daha şükranlarla anmış olduk.

Üniversitedeki ilk ders günüm 19 Mart - Nevruz bayramı arifesine denk geldi. Bakü'den götürdüğüm semeni ile - ebedi yaşam sembolü ile sınıfa dahil oldum ve öğrencileri Türklerin eski bayramı münasebetiyle tebrik ettim. Prof. Dr. Mehmet Kırbıyak ve yardımcısı Prof. Dr. Muhiddin Dinç'in teklifi ile Prof. Dr. Zehra Göre ve Doç. Dr. Şerife Akpınar'ın derslerinde Nizami Gencevi - Mevlana C.Rumi, Y.Emre, M.P.Vagif - Nedim yaratıcılığının ana hattını oluşturan Müslüman Türk kültürünün ortak değerleri konusunda konferanslar verdim.

İlk dakikalardan karşı taraftan aldığım pozitif enerji beni hayalimin kutsal şehri olan Konya'da kendimi misafir değil, onlardan biri gibi hissettirdi ... Ders büyük dikkat ve ilgiyle karşılandı.

Ertesi gün hemşerim, Üniversitenin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Prof. Dr. Aynur Elhan Nayır hanımla Mevlana Celaleddin Rumi'nin Türbe-müzesine gittik. Otuz yıl önceki heyecanla ziyaret ettim "yeşil kubbeyi". Mevlana dehasının hemişeyasar ebedilik rengi... Burada uyuyan dehanın ziyaretine gelenlerin çoğu yabancıdır. Mevlana ve aile üyelerine ait olan sandugeler herkesin ilgisini çekmekteydi. Mevlana'nın şahsi eşyalarını, ona armağan edilen yadigarlar yüzyılları arkada bırakarak günümüze kadar muhafaza edilmiştir. Dâhi şahsiyetin giydiği kıyafetlerden başlamış,

eserlerinin elyazısına kadar - tüm sergiler turistlerin ilgisini daha da artırıyordu. Müzenin her köşesinde Mevlana ruhu, Mevlana nefesi hissediliyordu.

Sekiz yüzyıl önce hakka yürüyerek ebedilik kazanmış Mevlana bugün de sınırları aşarak insanların kalbinde yaşıyor, dilinden dininden, ırkından asılı olmadan onlara hayat aşkı veriyor, insanlık dünyasının kapılarını yüzlerine açıyor.

Zamanım sınırlı olmadığı için Mevlana'nın kademlerinden şereflenen Konya şehrini hayranlıkla dolaşıyordum. Temiz sokakları, laleli (Mart ayı olduğundan her tarafta farklı renklerde açılmış laleler göz okşamakataydı) ve yeşil çimenleri ile bu şehir beni hayran ediyordu. Gençliğimde mütalaa ettiğim eserlerden birinde okumuştum ki, her şehrin kendi rengi, kendi kokusu olur. Moskova, St. Petersburg, Derbent, Atina, Solonik, Varşova, Krakov, Lvov, Tahran, Tebriz, İzmir, Trabzon... gezip gördüğüm şehirlerin listesini uzatmak niyetinde değilim. Bir tek onu biliyorum ki, Konya bu şehirlerin içerisinde daha farklı olup, türkuaz rengi ve lale kokusu ile ruhumu okşamıştı.

Ertesi gün Aynur hanım ve eşi Mustafa bey bana Konya mutfağını tanıttılar. İlk kez Konya'nın yöresel yemeklerinden etli ekmeğin, bamya çorbasının tadına baktım ve tadına doyamadım. Ondan sonra Türkiye'nin başka şehirlerinde, Bakü'de Türk restoranlarında bamya çorbası siparişi versem de, hiç biri Konya'da yediğim çorbanın tadına benzemedi. Bence, etli ekmeğin ve bamyaya çorbası da Konya'nın simgesi olan Kubbe-i Hadra, çiftbaşlı kartal listesine eklenmelidir.

Daha sonra Aynur hanımla Mustafa beyin açtığı ana okulunda misafir olduk. Ana okulu ile tanışma bana böyle bir fikir aşıladı: "Ne kadar ki, halkın Mustafa bey gibi bilgili, kültürlü, bebeklere hassasiyetle yaklaşan vatandaşları

var, çocuklar emin ellerdedir!”.

24 Mart dersten sonra Şerife hanım beni Yazarlar Birliği Konya Şubesi’nde düzenlenmiş “Fuzuli Yaratıcılığında Net” konusundaki müsamereye davet etti. Gazeteci yazar Melahet Ürkmez’in açılış konuşmasının sonunda beklemediğim halde bana söz verildi. “Aşıklar Sultanı”nın şehri Konya’da başka bir Aşık – “ben aşığım, hep sözüm âşıkane” söyleyen M.Füzuli ışığında Füzuliden, Fuzuli aşkının çeşitli boyutlarından, divanlarından, mahlasından konuştum... Seve seve, sevgiyle, hayranlıkla konuştum ve karşı tarafta seve seve, sevgiyle, hayranlıkla bakan, büyük hevesle dinleyen edebiyat severleri gördüm. Bir daha anladım ki, Nizami, Mevlana, Fuzuli, Nesimi gibi dâhiler birimizin değil, hepimizindir. Tanrı’nın insanlığa lütfettiği armağandır. Nerede doğmuş, nerede vefat etmelerinden, hangi dilde yazmalarından aslı olmadan, insanlığın manevi değerleri, Yüce Yaradanın âşıklandır onlar.

Sonra Doç. Dr. Şerife Akpınar’ın Fuzuli’nin “Su” kasidesi ilgili konuşması aynı sevgi, muhabbet ve hayretle karşılandı. Daha sonra bu müsamere yerel televizyon ve gazetelerde aydınlatıldı.

Konya’ya olan hayranlığım, onun halkını tanıdıkça daha da artırdı. Meslektaşım Şerife hanım iki çocuğu ve kocası Murad beyle birlikte benimle yakından ilgilendiler, şehrin tarihi yerlerini bana tanıttılar. Sille tarihi köyü kendisinin büyüleyici doğası ile beni meftun etti. Turistlerin yoğun olduğu bu bölge birçok tarihi filmlerin çekim meydanı olmuştur.

Bir sonraki durak Şems Tebrizi Türbesidir. Şehrin merkezi yerlerinden birinde korunan,

ziyaretçilerin her zaman yoğun olduğu Şems Tebrizi Türbesi - Tebriz’de doğan Güneşin battığı yer... Yüzyıllar önce doğma şehirden ayrılıp Konya’ya geldi; Nesimi’nin söylediği gibi, “kövnu-me-kana sığmayan, lamekan” haliyle kevvas olup anlam denizinden Mevlan’a incisini ortaya çıkardı. Mevlana ateşlenmeğe hazır fitildi, Şems onu yakdı ve

bu ateşte her ikisi yandı. Mevlana’nın Şems’e olan sevgisi, Allah’a olan aşkın boyutu idi; o, Şems’de “Allah Cemalinin parlak tecellilerini” görüyordu:

Ömrümün hasili bu üç sözden fazla değildir:
Hamdım, piştım, yandım.

Şems ile Mevlana’nın buluşup kavuşması kaçınılmaz zorunluluğun sonucu idi. Mevlana dünyasını Güneş gibi aydınlatan Şems onun yeniden doğmasına neden oldu. Bu görüşmeden sonra medresenin dar duvarlarından uzaklaşan Mevlana sonsuzluğa açılan kapıya yöneldi. Sayın gazeteci-yazar Melahet Ürkmez’in sözleriyle desek: “...Şems Mevlana’yı bilim makamından Aşk makamına, âlimlik mertebesinden âşıklık mertebesine yükseltti ... Mevlana dünyaya yeniden geldi” (M.Ürkmez. Şems Tebrizi. Konya, 2011, s. 318)

Tesadüfi değil ki, zaruret – “takdiri-huda” sonucunda aniden Mevlana’nın karşısında zühür eden Şems aniden de “kayıp oluyor”. Bu esrarengiz “yok olma” anı ile ilgili çeşitli rivayetler mevcuttur. Türkiye, İran, Azerbaycan araştırmacıları Şems Tebrizi’nin defn olduğu yerle ilgili çeşitli fikirler ileri sürüyorlar. “Megalat”ın bilimsel eleştirel metninin yazarı Mehmedali Muvehhid Şems’in Konya’dan Tebriz’e dönerken Hoy’da vefat ettiğini gösteriyor. Habib Şiri Azer mezarın Tebriz’de Gecil ilçesinde olduğu fikrini ileri sürüyor... Niğde’de Kesikbaş Türbesi, Pakistan’da Multon şehrindeki Şems türbesi... Cisimlerinin gömüldüğü yer nereye ait olursa olsun, keramet, makam sahiplerinin gerçek yeri “arif insanların gönlündedir...”

Yer Güneşin etrafında dönerek onun cazibesinde olduğu gibi, Mevlana da Şems’in cazibesinden uzak duramadı... Onların cisim-

lerinin mübarek Konya'da olduğu düşüncesi ile türbe ziyaretini sonlandırıp, sevgili Şerife hanımın ailesi ile beraber yemek yemek ve evlerinde kahve içmekle günümüzü tamamlıyoruz. "Bir fincan kahvenin kırk yıl hatır var" derler ... Şerife Hanım, kocası Murad bey iki gül yavrusu ile değerli zamanlarını bana ayırdılar. Bir bakışla insanı halinden anlayan, duyan, ince yürekli, samimi insan Şerife hanımın her an benim yanımda olması, benimle canı-gönülünden ilgilenmesi, ailemden uzak olmama rağmen, beni yalnız hissettirmemesi ... Bence, bu kahvenin 40 yıl değil, sonsuza dek hatır var ...

Tanrıma şükürler olsun ki, Sizi tanıdım, ilminize, Füzuli şiirini yorumlamağımıza, hanımlığınıza hayran oldum. Konya'da ruh ekizimi buldum...

Şerife hanımla ertesi gün okuldan sonra Kitap fuarında görüştük. Kitap fuarında çeşitli bölümlerde bilimin çeşitli alanlarına ilişkin eserler sergileniyordu. Tarihin uzak geçmişinden günümüze kadar yazılan yüzlerce kitap okurunu bekliyordu. Genç neslin kitaba olan ilgisi, okuma hevesi beni aşırı mutlu etti. Çağdaş gençliğin teknolojinin yeni başarılarına daha fazla meyil etmesinden dolayı onların kitaplardan biraz uzaklaştığını sanıyordum. Şahidi olduğum kalabalık beni olumlu anlamda şaşırttı. Yazıcı Melahet Ürkmez'in masasının önündeydik. Hanım yazar da okurların ilgi alanına dahil olanlar içerisinde. Onun ve Şerife hanımın bana hediye ettiği, birbirinden zarif ve değerli eserler bugün de masaüstü kitaplarımdandır. Melahet hanımın hem bilimsel hem de bedii yaratıcılığı dikkatimi çekiyor... "Şems-i Tebrizi" monografisi gergin ve zahmetli araştırmaların sonucunda meydana gelmişti. "Diyar-ı Aşk" romanı ise okurunu ayrı bir âleme, 800 yıl önceye götürüyor. Ellerinize, ruhunuza, gözlerinize sağlık, ışıklı hanım. Yazdığınız eserlerle ilim, irfan sahibi Şems Tebrizi'ni bana yeniden bahşettiniz. Sayenizde çok ilginç bilgi ve deliller elde ettim ve bu bilgileri Bakü Devlet Üniversitesi'nde hemkarlarımla bölüştüm.

Günün birinci yarısı dersler, öğlenden sonra güzelim Konya'nın tarihi yerleri ile tanışma... Konya'da tarihe karışmış mimari anıtlar çoktur. Selçuklu Sarayı, Alaeddin Camisi, İnceminare, Dergahi-Selmiye Camisi, Semahana... Konya yüzüğünün zümrüt kaşı - Meram bağları. Geleneksel Türkiye gül ser-

gisinin yapıldığı bağlar. Gördüğüm güzellikler içerisinde Kelebekler Vadisi'nin özel yeri oldu. Çok saygın gazeteci Sadık bey Gökce ve eşi gazeteci-tarihçi Anuş hanım, güzellikler güzel kızları ile birlikte, seyretmekten doyamadığım bir mekan oldu - Kelebekler Vadisi. Daha sonra Gökce ailesi ile Akyokuşa çıkarak Konya'yı yükseklikten izledik. Anuş hanım bu esnada ilginç tarihi bilgilerle güzelliğe daha bir güzellik katmış oldu.

Konya güzeldir, buna sözümlerim yok. İlk gidişim kış ayına, ikinci defasında seferim baharın ilk günlerine - Nevruz Bayramı haftasına tesadüf etti. Nasıl derler, kışı bir güzel, baharı da bir ayı güzel. Ancak bu şehri daha da güzelleştiren onun samimi, sıcakkanlı insanlarıdır. Aile toplumun küçük modelidir. Tanıdığım, iletişimde olduğum ailelerin her üyesi, yaşından, tuttukları sosyal statülerinden aslı olmadan atalarımızın tarih boyunca bize miras bıraktıkları değerli gelenekleri koruyan, onu geleceğimize ileten insanlardır. Anuş hanım sözü-sohbeti, vatanseverliği, hanımlığı ile kalbimde yer tuttu. Ey Türk annesi! Sen ahlakın, bilgin, eğitimin, aile ve toplumdaki konumunla beraber, öyle evlatlar yetiştir ki, vatanının şan şöhretini, kudretini göklere yükseltsin, Türk adını yükseltsin, manevi değerlerimizi koruyarak gelecek nesillere götürsün!

Gökce ailesi beni daha bir sürpriz görüşle sevindirdi, Selçuk Üniversitesi'ne yol aldık. Görüşmede hemşehrim - Selçuk Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Seramik Tasarımı Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mezahir bey Ertuğ Avşar ve onun eşi adaşım Lale Avşar'la tanıştım. Nur yüzlü hocanın tatlı sohbetleri ve samimi yaklaşımı kalbimi duygulandırdı. Hem Türkiye hem de Azerbaycan'ın tarihi, edebiyatı, kültürü ile ilgili bilgi ve anılarını bizimle paylaştı, öğrencilerinin el işlerinden hatıra hediyeler sundu.

Selçuk, Necmettin Erbakan üniversiteleri gibi muteber eğitim kurumlarında ders veren, bilimsel bilgileri ve hayat tecrübeleri ile gençlerin yoluna ışık salan, geleceklerini aydınlatan fedailer... Mevlana Değişim Programı Kordinasyon Merkezi'nin Kurum Koordinatörü Prof. Dr. Kemal Özcan ve çalışanlarının sıcak yaklaşımı, yerleşmem ve programla gerekli her şeyle yakından ilgilenmeleri bugün hoş hatıraya dönüşe de, o zaman güven ve dikkat örneği idi.

Tanıdığım bu insanların kadınlı, erkekli hepsinin yaşları fark etmeden yüzleri nurludur, müsafiri nurlu tebessümleri ile karşılar, nurlu tebessümleri ile uğurlarlar. Kim bilir, belki de bu nur Şems Tebrizi, Mevlana Celaleddin Rumi'nin zerrelere dönüşerek onlarda tecelli eden ruhlarından bir nurdur... Belki şehri tekrarsız ve

renkli, sevgi ve aşktan kök salan, lale kokulu eden de bu temiz ve mübarek zatların ebedilik kazanmış ruhlarıdır?

28 Mart... Konya'da, Üniversitede, birinci sınıf öğrencilerine son konferansım. İlgi ve sevgi dolu bakışları bugün bile hatırlayınca duygulanıyorum... Sayın Prof. Dr. Zehra Göre, Doç. Dr. Şerife Akpınar hoş sözlerle beni uğurladılar. Şerife hanımın girişimiyle bana fakültede "Tarifname" sunuldu... Böylece ikinci kez Konya seferim tamamlandı. "Yağmur yağar, yer doymaz..." (B.Azeroğlu) söylemiş şair, ben de senden doyamam, Konya ...

Senin koynunda yurt salan, sevecen, samimi insanları Azerbaycan'da ağırlamak ve yeniden seninle görüşmek dileğimle!..

SEMİZOTU

Kadın, masanın üzerindeki dağınıklığı görünce sessiz bir çığlık attı. Nicedir hayatı 'içinden' yaşamaya alıştığundan çığlıkları sessizdi. Tıpkı sesli düşünmenin yeni hali olan kendisiyle yüksek tonda kurduğu monologlar gibi... Çocuğun masası hem dağınık hem kirliydi; ne zaman değişti ki?.. Bilmem kaçınıcı kez bu son olacak diyerek toplamaya koyuldu, akşama kadar kendine kurduğu cümlelere bir yenisini ekleyerek...

Çoğu zaman böyle olurdu. Adına modern zaman insanı mı demeli, modern yaşam mı? Hanidir insanoğlu bireyselleşeyim derken kendileşiyordu; boş verin yeni söylemleri basbayağı yalnızlaşıyordu işte canım... Her koyun kendi bacağından asılır tabiri deyim yerindeyse her birey kendi kafasının etini yer esvabına bürünmüş, kimsenin kimseyi dinleyecek, anlayacak ille çekecek hali kalmamıştı. İnsan hayata bakış penceresini değiştirmiş bir benmerkezcilik almış yürümüşü. Empati, diğergâmlık yalnızca lügatlarda ve mürekkebin tadı da(İ)mağında kalanların süslü dağarcığında kalmıştı.

Kişioğullarının yeni trend! hayat görüşü 'ben ve diğerleri' şeklini almıştı. BEN ve onlar... Hani şu etrafta gezinenler işte canım; lafını etmeye değmez kalabalık... Öte yandan o kalabalık söz konusu sosyal medya olduğunda pek bir ehemmiyet kazanıyor; podyumdaki 'ben' i alkışlayan ve beğeni yağmuruna tutan değerli arkadaşlara evriliyordu. Sen beni ben seni beğenmeceler... Böylelikle ben, ben deki ben'i tavan yaptırmacalar... Fikirlerim, duygularım ve ben değil, takipçilerim beğeni sayım ve ben... Ama böyle çok mutluyuz! Mutluyuz; ya da bize öyle geliyor.

Sık sık you tube kanalından takip ettiği bir nöroloji profesörünün en son videosunda anlattıklarını anımsıyor. Profesör orada fareler üzerinde yapılan bir araştırmadan bahsediyor. Farenin önüne tuşa her bastığında beyninin mutluluk merkezine sinyal gönderen bir düzenek konuyor. Fare tuşa basınca mutlu oluyor ve haz alıyor. Basıyor haz alıyor basıyor haz... basıyor... o kadar haz

FATMA
TUTAK

alıyor o kadar mutlu oluyor ki asli vazifesini unutuyor; yemek yemeyi. Fare düzeneğin başında açlıktan ölüyor. Bu size tanıdık geldi mi diye devam ediyor profesör; sosyal medyada alınan her beğeni, onaylama anlamı taşıyan el işaretleri ve gülücükler beynimizdeki mutluluk merkezini harekete geçiriyor. Alın size bağımlılık...

Nadiren çalan telefon, monoloğu yanda kesiyor. Alo?

- İyi günler ... isimli GSM operatöründen arıyorum paketinizin kullanma süresi iki ay içerisinde doluyor size yepyeni ve avantajlarla dolu bir paket teklifimiz var. Size özel bu pakette...

Telefonu masanın üstüne fırlatırken, başkası olsa şaşardım diyor yine kendine. Telefonlar yeni yeni yaygınlaşmaya başladığında insanlar komşuluk, akrabalık, dostluk ilişkilerinin körelmeye başladığından dem vurarak bir telefonla geçiştirilmekten yakınırlardı. Anımsıyor. Şimdilerde o telefonda -telefon

hizmeti vermekten başka her ... yarıyor- gelen bir tanıdık sesi beklenir, özlenir oldu. GSM operatörlerinden, alışverişlerinizden sonra faturayı mesaj olarak ileten firmalardan başka ne arayan var ne soran...

Okul kantinlerinde, kafeteryalarda otomatik kahve makinesi yaygınlaştığından beri -hele o kahve adı altında bir pakette birkaç çeşit bir arada ne idüğü belirsiz şeyler - janjanlı paketleriyle market raflarında yerini alalı kahve bile asli işlevini yitirmiş, yalnızca zihni uyaran özelliği baz alınarak tüketilir olmuştu ne yazık... Hâlbuki ağır konuklara ikram edilen okkalı bir içecekti kahve; özel, özenilen ikramlıktı.

Bir kahve içmeli kendine gelmeliydi. Yetiştirilecek işler vardı. Cezveyi ocağa koydu. Şekeri azaltmalıydı. Yarım çay kaşığı, yok yok bir çay kaşığı -şekersiz kahve bir şeye benzemezdi- yanında bir tablet çikolata, biraz mutluluk hormonu kafasını toparlamasına yardımcı olurdu. Aslında bitter daha etkiliydi ama kahve ve bitter çikolata bir süre sonra ağzında ekşi bakırımsı bir tat bıraktığından normal çikolata yemeliydi. Aman canım onun da kötü alışkanlığı bu olsundu!

Bir gözü ocaktaki cezvede pencereye ilerledi. Tül perdeyi aralayıp sokağa bir göz attı. Kışa girilen şu günlerde normalde olması gerekenden fazla ışıldaayan güneş gözlerini kamaştırdı. Ne kalmıştı ki normal!

Tül perdeyi düzeltirken pencere kenarındaki küçük saksı çektirdi dikkatini. Saksıya birkaç ay evvel diktiği kaktüs sanki biraz boy atmıştı. Ama onu asıl heyecanlandıran kaktüsün etrafında filizlenen ne olduğunu bilmediği bitkiydi. Geçen yıl ektiği akşamsefası tohumlarını anımsadı. Evet evet bunlar kesin akşamsefası filizleriydi. Geçen yıl bir hevesle ekmiş, filizlenmediğini görünce saksıyı merdiven boşluğundaki diğer boş saksıların yanına kaldırmıştı. Şimdi kaktüsü suladıkça onlarda yeşermiş olacaktı. Ona çocukluğunun geçtiği Akdeniz kasabasının baygın, nemli akşamüstlerini anımsattığından mı nedir akşamsefasını pek severdi. Cezvenin cızırtısını duyup son anda yetiştiği kahvenin başında akşamsefasının ne renk açacaklarını tahmin etmekle meşguldü.

Tam o anda zil çaldı. Gelen yaşlı anneciğiydi.

-Aa hoş geldin anacığım nerden böyle? Sesi uzun zamandır konuşmadığından derinden ve çatallı çıkmıştı. Kulağına gelen kendi sesine yabancı, aynı etkiyi annesinin yüzünde aradı. "Ben de kahve yapmıştım gelsene"

Kahveleri koyarken annesi pencerenin yanından seslendi; gözün aydın kaktüs tutmuş. Keşke semizotunu başka saksıya ekseydin kaktüs gibi değildir o suyu sever...

'Tiryaki Sözleri'nin GÖLGESİNDE

**Ahmet
Sevgi**

حقیقت ایله خیالی انسان بربرینه قاتیق ایده رک یاشار:
آیاغیمز یرده ایکن کوزلریمز کوکده در.

Hakikat ile hayâli insan birbirine katık ederek yaşar:
Ayağımız yerde iken gözlerimiz göktedir.

(Cenap Şahabeddin)

HAYAL VE HAKİKAT

Gerçekçi ol ama hayal etmekten geri durma,
Yere sağlam bas, gözlerini semadan ayırma.

(Ahmet SEVGİ)

KÜLTÜR KÖPRÜSÜ ALİ BERAT ALPTEKİN

Milletlerin kültür hayatını inşa edenler âlimler ve sanatçılardır. Bunlar olmadan kazanılan siyasi ve askerî zaferler temelsiz kalır ve kalıcı olmaz.

Konya Türk Ocağı ve TYB’de verdiği konferanslardan ve Konya Aşık Bayramından tanıdığım NEÜ Sosyal Bilimler Fakültesi Türk dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Görevlilerinden Prof. Dr. Ali Berat Alptekin’i birkaç eserini inceleyerek Türk kültürünün gelecek kuşaklara aktarılmasındaki rolünü sizlere tanıtmaya çalışacağım. Öncelikle hayatı ve eserleri hakkında kısa bir bilgi vermek istiyorum.

Ali Berat Alptekin kimdir?

1953 yılında Mersin’in Silifke ilçesinde doğan Ali Berat Alptekin, özüyle sözüyle ve icraatlarıyla hakikî bir Türk milliyetçisidir.

1987’de Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun olduktan sonra bir süre Silifke Lisesinde öğretmenlik yapan Alptekin, 1979 yılında Atatürk Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesine asistan olarak girmiştir. 1982 yılında “Taşeli Platosu Masallarında Motif ve Tip araştırması” tezıyla doktor unvanını alan Ali Berat Alptekin, 1985 yılında Yardımcı Doçent kadrosuyla Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesine atanmıştır. 13 yıl bu bölümde lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde dersler vermiştir. 1996 yılında “Halk Edebiyatında Motif Yapısı” tezıyla Doçent olmuştur. 1998’de Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Orta Öğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Türk Dili ve Edebiyatı eğitimi Anabilim Dalına Doçent olarak atanmıştır. 21 Mayıs 2002’de profesör olan Alptekin, 2010 yılında üniversitenin bölünme aşamasında Konya Üniversitesi’nde görev yapmıştır. Üniversitenin adı Necmettin Erbakan olarak değiştirilince aynı üniversite görevine devam etmiştir. 1987-1988 yılları arasında Van 100. Yıl, 1998-1999 yılları arasında Er-ciyes ve Niğde Üniversitelerinde lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde; yurt dışında Uluslararası Hoca Ahmet Yesevi Türk Kazak Üniversitesinde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde misafir öğretim görevlisi olarak dersler vermiştir.

Yurt içi ve yurt dışında pek çok konferanslara iştirak eden Ali Berat Alptekin, yaptığı hizmetlerden dolayı 1995’te İhsan Hınçer ve 1996’da Çelçel Kültürüne Hizmet ödülüne layık görülmüştür. 16 Temmuz’da emekli olan Alptekin, 31 Ağustos 2019’da vefat ederek Üçler Mezarlığı’na defnolunmuştur. (İçel, Hatice Prof. Dr., Merhaba Gazetesi, Akademik Sayfalar “Her yönüyle Örnekle Bilim adamı: Prof. Dr. Ali Berat Alptekin (Hayatı), 23 Ekim 2019. C:18, sayı:9,S.130 vd.)

ANUŞ GÖKCE

Eserleri: Azerbaycan Aşıkları ve El Şairleri (Saim Sakaoğlu ve Esmâ Şimşek ile 2 cilt, 1985-1886), Erzurumlu Emrah Bibliyografyası, Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinden Ömekler (1986), Dadaloğlu Bibliyografyası, Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinden Ömekler (S. Sakaoğlu ile, 1988), Çıldır Aşık Şenlik Bibliyografyası, Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinden Seçmeler (1989), İçel Bibliyografyası, Halk Edebiyatı, Folklor, Etnoğrafya (1989), Bayburtlu Zihni Bibliyografyası, Hayatı, Eserleri, Nüktedanlığı ve Şiirlerinden Ömekler (S. Sakaoğlu ile, 1990), Posoflu Aşık Müdamî Bibliyografyası (E. Şimşek ile, 1992), Azerbaycan Tapmacaları/Bilmeceleri (S. Sakaoğlu ve E. Şimşek ile, 1992), Aşık Hacı Karakılıçık, Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinden Ömekler (1993), Yesevî Ocağında 210 Gün (Hatıraları, 1995), Meddah Behçet Mahir’in Bütün Hikâyeleri I (S. Sakaoğlu ve Esmâ Şimşek ile, 1997), Taşeli Masalları (2002), Kazak Masallarından Seçmeler (2003). (yaşamöyküsü.com)

Kültür Köprüsü Ali Berat Alptekin

Kültür, bir milletin yüzyıllar içinde oluşturduğu yazılı ve sözlü, görsel ve işitsel her türlü ürünlerini, örf adet ve geleneklerini, yaşam tarzını ifade eden şeylerin tamamıdır. Türk kültürü deyince akla mimari unsurlar (camiler, mescitler, çarşılar, saraylar, hanlar, kervansaraylar, evler, konaklar, dükkânlar, tekkeler ve türbeler, mezar taşları vs.), yazılı ve sözlü edebiyat (nesirler; hikâyeler, romanlar, oyunlar, piyesler, mitler, efsaneler, destanlar, masallar, atasözleri ve bilmeceler (bilmecelerin bir kısmı tekerleme ve manzum halde bulunabilir) makaleler, araştırma ve inceleme yazıları... Manzum eserler; türküler, şiirler, maniler, ağıtlar, bilmeceler...) folklorik unsurlar (inaniş biçimleri, giyim kuşam, kullandıkları kap kacaklar, estetik zevkleri, süs eşyaları, oyun ve eğlence vs.) akla gelir. Bütün bunlar bir milleti millet yapan ve onun geleceğini tayin eden unsurlardır.

Bir milletin devamlı olabilmesi için siyasi, askerî ve iktisadi gücün yanında en önemli faktör olan kültür öğelerinin de yaşatılıp, muhafaza edilip ve geliştirilerek bir sonraki nesillere aktarılması şarttır. Böylece gelecek kuşaklar öz varlıklarını koruyarak ayakta kalabilirler. Geçmişin birikiminden istifade ederek geleceklerini inşa ederler.

Milletlerin geçmişte yaşadıklarını iyi ve kötü gün-

lerini, sözlü, yazılı, işitsel ve görsel ürünlerini gelecek kuşaklara aktarmak için çalışan ilim adamlarına da ben kültür köprüsü diyorum.

Hayatını, Türk Milletinin varlığı, birlik ve beraberliğine adanmış bir kültür adamı olan ve geçen yıl Hakk'ın rahmetine kavuşmuş olan Halk Edebiyatçısı Prof. Dr. Ali Berat Alptekin, hem geçmişi hem hali yaşayan ve farklı coğrafyalarda bulunan soydaşlarımızla kültürel ve gönül birliği kurmuş bir bilim adamıdır.

Ali Berat Alptekin, Kazakistan'da kaldığı sürece iyi bir gözlemci olarak halkın inanışlarını, yaşam biçimlerini, zor hayat şartlarını, iktisadi ve sosyal yaşamlarını yazılarına aktarmıştır.

“Türkistan’da bayram adetleri:

“Bayram sofrasında olan yemekleri şöyle sıralar: Kanfet (kâğıtlı şeker),salata, örük (erik kuru), sebz (havuç), turp salatası, sarı may (tereyağı), bavırsak (kızzartılmış lokma), pişene (bisküvi), palav (pilav), piyale (kase), alma (elma), şiğ bavırsak (çiğ lokma), janjak (ceviz), jer janyakı (yer fıstığı), varina (reçel), meyis (kuru üzüm), nan (ekmek), kavun kaka (kavun kuru), vs. üç gün boyunca bu sofraya toplanmazmış.

Kazaklarda “Allahüekber... Amin...” diyerek dua kısa kesiliyor. Türkiye’den giden öğrencilerden Vehip Başkapan ve Namık Düztaban aradaki farkı göstermek için Fatiha’yı da okuyarak tam yemek duası yapıyor. Ali Berat Hoca, Türk Dili ve Edebiyatı öğrencilerinden Zuhra Kerimova’dan aldığı ödeve binaen bayram adetleri hakkında şu bilgileri veriyor: “Ramazanın son gününe Kazaklarda arapa (arefe) denir. Arefe gününde evlerde pek çok yemekler pişirilir. Annesi pilav pişirmiş. Pişen yemeklerin komşulara dağıtıldığını, akşamleyin evde Kur’ân-ı Kerim okunduğunu, ertesi sabah erkeklerin namaz için camiye gittiklerini, üç gün içerisinde yedi evi ziyaret etmeleri gerektiğini söyler.

Ali Berat Hoca Öğrencilerine yaptırdığı derlemelerle Kazakların bayram hazırlıklarını, örf ve adetlerini bizlere mufassal bir şekilde aktarı: (**Alptekin, Yesevi Ocağında,s.35 vd**)

Türk Cumhuriyetlerinden Özbeklerin de örf ve adetleri hakkında bilgi sahibi olmak isteyen ve bunları gelecek kuşaklara aktarmak ve kültürel birlikteliği gayesini güden Ali Berat Alptekin, Özbek Öğrencilerinin davetini kırmaz ve bir akrabasının evine misafir gider. Yemek kültürü olarak hazırlanan sofrada jer janjakı (yer fıstığı), jangak (ceviz), salat (salata),cak cak tatlısı bulunur. Daha sonra üzeri haşlanmış koyun eti kaplı üç tepsi Özbek Pilavı sofraya getirilir. Özbekler pilavı elle yerler. Ali Berat Hoca ve Türkiye’den giden misafir öğrenciler için kaşık isterler.

“Kazak’ın Beş Parmağı”, Özbek’in neyi meşhur dendiğinde hemen ev sahibi bir fikra anlatıyor: “Üç kişi aya çıkmışlar. Bunlardan birincisi Rus, ikincisi Özbek, üçüncüsü Kazakmış. Rus, Ay’da ne gibi teknik şeylerin yapılabileceğini, Özbek nerelere Pazar kurulabileceğini

araştırırken Kazak da onları teftiş etme yollarını araştırmaya başlamış.” (**Alptekin, Yesevi Ocağında 210 Gün. s.41**)

Bütün Türk Dünyası, Orta Asya’da, Balkanlarda ve Ortadoğu halkları tarafından ortak olarak kutlanan nevruzun, Kazakistan’da büyük bir coşkuyla kutlandığını, kutlamalarda ateş yakılıp, üstünden atlanmadığını belirten Ali Berat hoca bu konuda bizlere şu bilgileri verir:

“Kazakistan’da Nevruz Kutlamaları

Mart ayının girmesiyle birlikte Kazakistan’da nevruz kutlamaları için hazırlık yapıldığını, radyo ve televizyonlarda yaşlılar konuşturularak halk kutlamaya hazır hale getirilir. 21 Marttan bir gün önce Esim Meydanına çadırlar kurulur. Her çadırın tepesine “Nevruz Bayramınız Kutlu Olsun” ibaresini taşıyan pankartların asılır, çadırların yanında büyük kazanlar kurulup yemekler pişirilir. En başta et yemekleri... at, koyun ve sığır etinden. Sonra hanımların evlerinde pişirdikleri lokmalar, börekler, ekmekler... Her sofrada bulunan şeker, fıstık, ceviz, üzüm, cackcakı vs. Pilav Orta Asya’da her sofranın sultanı. Çay? Çaysız Kazak sofrası olmaz. Ya diğer içecekler, “Ak suw”, “arak”, “Şampaskı” vs. Ya **nevruz kojesi**. . . Buğday (dövme), yağ, et, tuz, jübere (mısır), yoğurt ve suyun karıştırılmasıyla yapılan bir çorba Nevruzun bu baş çorbası Türkiye’deki yoğurt çorbasına benzer. (**Alptekin, Yesevi Ocağında.s.63 v.d**)

Ali Berat Hoca, kitabında Stalin döneminde bir gece ansızın evlerinden alınarak hayvan vagonlarına bindirilerek Orta Asya bozkırlarına sürgün edilen Ahıska Türkleri hakkında da bilgi verir. 1944 yılında evlerinden hiçbir şey almalarına izin verilmeden balık istifi vagonlara bindirilen bu insanların yolculuk esnasında pek çoğu hayatlarını kaybetmiş, aç susuz bir şekilde hayatta kalanlar Özbekistan, Kırgızistan ve Kazakistan bozkırlarına ailelerinden kopartılarak dağıtılmıştır. Bu çilekeş insanların en büyük arzularının Türkiye’ye kavuşmak olduğunu dile getiren Hoca, İslam Dinine sıkı sıkıya bağlı, pürüzsüz bir şekilde Türkiye Türkçesi konuşan insanların Özbekler tarafından dışlandığından bahseder. “Ana yurt” olarak kabul ettikleri Türkiye’ye yerleşmenin yollarını aradıklarını, Türkiye ve Türklere karşı büyük bir sevgi ve özlem duyduklarını ifade eder. (**Alptekin, Yesevi Ocağında 210 Gün, s.51 v.d.**)

Nasrettin Hoca hikâyelerinin ve Dede Korkut’un yaygın olarak anlatıldığını ve çok iyi bildiğini ifade eden Ali Berat Alptekin, kitabında bu konuda örnekler verir. 22 tane Nasreddin Hoca hikâyesi derleyen Ali Berat Alptekin’in kitabından bir tanesini sizler için yazıma derç ediyorum:

“ YİĞİDİN AĞZINDAN ÇIKAN SÖZDE DURMASILAZIM

Günün birinde Nasreddin Hocanın evine bir arkadaşı misafir gelmiş. Oturup hal hatır ettikten sonra arkadaşı Hoca’ya yaşını sormuş. Hoca da:

“Yaşım otuz” demiş.

Aradan birkaç yıl geçmiş ve Hoca'nın arkadaşı tekrar somuş. Hoca yine:

"Ben otuz yaşımdayım" diye cevap vermiş.

Hoca'nın arkadaşı:

"Yahu siz niçin benim yaşım otuzda diyorsunuz, sizin yaşınız hiç değişmiyor mu?"

Hoca gururlu bir şekilde:

"Yiğidin ağzından çıkan sözde durması lazım." demiş." **(Alptekin, Yesevi Ocağında 210 Gün, s.217)**

Kazakistan'da eğitim ve öğretim sorunlarına da değişen Ali Berat Hoca, yetkililere seslenerek bir çözüm yolu bulmaları için onları göreve çağırıyor, gerekli tavsiyelerde bulunuyor. Kazakistan Türk-Kazak Ahmet Yesevi Üniversitesi Şarkiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyat Bölümü öğrencilerinin 1995 yılında mezun olduğuna değişen Ali Berat Alptekin, bu öğrencilerin hazırlık okumaları gerekirken dersler için yeterli ders saatlerinin uygulanmadığını, dile yeterince hakim olamadıklarını, mezuniyet imtihanlarına Türkiye'den giden hiçbir öğretim görevlisinin alınmadığını, edebiyat bölümü öğrencilerinin siyasete kurban edildiğini anlatıyor. Tek çıkar yolun Türkiye'deki Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünün müfredatının Ahmet Yesevi Üniversitesi'nde de uygulanması olduğunu ifade ediyor. **(Alptekin, Yesevi Ocağında 210 Gün, s.54 v.d)**

Kazakistan'da, Aslan Baba, Ayşe Bibi ile Babaca Hatun, Gevher, Abalay Han, Timur ve Üç Yardımcısı, Nuh Tufanı, Kadı Kemal Mağarası, Han Dağı gibi pek çok efsane derleyen Ali Berat Alptekin hocanın kitabından sizler için Türkiye'de de Saim Sakaoğlu Hocam tarafından da sık sık eserlerinde işlenen "Taş kesilme" efsanesini nakledeceğim:

"Taş Kesilen Kız ve Oğlan"

Zengin bir Hanın kızını fakir bir genç sever. Bu sevgiye onların gönülleri de "evet" der fakat anne baba:

"Biz kızımızı fakir birine mi vereceğiz" derler ve karşı çıkarlar. Evliliğe izin verilmemesi üzerine kız ve yiğit bir deveye binerler ve kaçarlar. Sabah olunca kızının kaçtığını anlayan baba onların peşine düşer. Durumdan haberdar olan kız ve oğlan bir mağaraya girerek gizlenirler. Deveyi de dağa bırakırlar. Kızın babası dağın yanına gelince deveyi görür ve kızgın bir şekilde:

"Bu dağın içerisinden çıkasınlar, kızım sen de kocan da deveniz de taş olun" diye beddua eder.

Allah, babanın duasını kabul eder ve deve taşla dönerken kızla oğlan da mağaranın içerisinde bir taş heykeli gibi kalırlar." **(Alptekin, Yesevi Ocağında 210 Gün, s.231)**

Türk masalları üzerine de bir çalışma yapan

Ali Berat Alptekin, Türk çocuklarının Batı kültürüyle değil kendi öz kültürüyle yoğrulmuş kimliklerinin oluşmasını ister. Bunun için Türkiye'den, Özbekistan'dan, Kazakistan'dan, Kırgızistan'dan, Kerkük'ten, Azerbaycan'dan hayvan masalları derleyerek bazen yazılı kaynaklardan da istifade ederek farklı Türk coğrafyalarındaki çocukların ülkü birliği içinde olmasını istemiştir. Ali Berat hocanın kendi derlediği ve başvurduğu yazılı kaynaklarda masalı anlatanların büyük çoğunluğu ya okuma yazması olmayan kadınlar ve erkekler ya da ilkokul mezunu kimseler. Ağızdan ağıza aktarılan bu masalar bütün Türk ülkelerinde ufak tefek değişikliğe uğrayarak günümüze kadar gelmiştir. Masallardaki hayvan kahramanlar genellikle yılan, kaplumbağa, kurtla tilki, tavşan, köpek, karınca, keçidir. Şimdi sizlere kumazlığıyla bilinen Tilki dair Kırgızistan'dan derlenen bir masalı aktaracağız:

"Kurtla Tilki"

Yıllar önce bir tilki dağdaki büyük kayalığın arasında bir yuva yapmış. Orada uzun yıllar yaşamasına rağmen onun küçük yuvasını hiç kimse ziyaret etmemiş.

Günün birinde çok soğuk bir havada tilki yuvasından çıkarak yiyecek bulmak için avlanmaya karar vermiş.

Gücü tükenip aklıktan bir deri kalan kurt, tilkinin gitmesini beklemiş ve onun gitmesinden sonra yuvaya yatmış.

Tilki karını tuka basa doyurduktan sonra akşama doğru yuvaya gelmiş. Fakat bir de ne görsün? Kurt izi... Tilki kurdun izini görünce çabucak ne yapacağını düşünmüş.

"Eğer yuvamdaki kurt ise beni sağ bırakmaz. Bir çare bulmalıyım." demiş.

Yuvanın ağzında gücü yettiğince:

"Yuvam! Yuvam! Orada mısın? Ben geldim." diye şarkı söyleyerek bağırmış.

Kurt ise:

"Kocaman yabancı bir hayvan gelmiş." Diyerek kıpırdamadan sessizce beklemiş.

Tilki yine bağırmış:

"Yuvam! Yuvam! Sen iyi değilsin ya. Geldiğimde cevap verirdin, o cesaretin nereye gitmiş?"

Kurt gelenin tilki olduğunu anladıktan sonra:

"Ay, ayy!" diye şarkı söyleyerek cevap vermiş.

Tilki ise yuvadakinin kurt olduğunu anlayıp:

"Öyleyse son günlerde benden istediği gibi karda debelenerek temizlenip geleymiş!" diye bir bahane uydurarak kaçmış. Ağgözlü ahmak kurt:

"Şimdi doyacağım." diye ağzını şapırdatıp tilkinin gelişini bekleyerek yatmış.

Vahşi hayvanları avlamaya gelen avcılar inin önüne tuzak kurunca kurt yakalanıvermiş.

Böylece tilki, kumazlığı sayesinde ölümden kurtulmuş fakat kurt saflığının kurbanı olmuş

ölmüş.(Alptekin, Ali Berat, Prof. Dr., Hayvan Masalları,2005/ANK, 2. Baskı ,s. 132 vd.)

Bu gün devam eden gelen efsanelerin kaynağını tarihin eski derinliklerinde arayan Ali Berat Hoca, mitolojik kavramların karşılıklarını verir. 2017 yılında IV. Uluslararası Türk Dünyası Sempozyumunda bir bildiri sunan Hoca, Divan-ı Lügati't- Türk'te mitolojik unsurları ele alır. Öncelikle "kulbak" sözcüğünden bahseder. Kulbakın Balasagun dağlarında yaşayan bir derviş olduğunu ve eliyle sert ve siyah taş üzerine "Allah'ın kulu Kulbak" anlamında "Tengri kulu kulbak" yazısını siyah taşta yazdığı zaman yazı beyaz olarak görünülmüştü.

Kulbak Dede hakkında menkıbelerin ilk menşeinin 12. Yüzyılda yaşamış Hoca Ahmet Yesevi'ye dayandırıldığını, halbuki 11. yüzyılda Kaşgarlı Mahmut tarafından telif edilen Divan-ı Lügati'ti Türk'te görüldüğü, yine Yusuf Has Hacı'nın 1070'li yıllarda telif ettiği Kutadgu Bilig'teki Odgumus'un da dağlarda yaşayan bir zahid olduğunu, buna benzer bir menkıbenin Niğde ve Aksaray civarındaki hâlâ Hasan Dağı hakkında anlatıldığını ifade eder: "Kulbak Dedenin kerameti sert ve siyah taş üzerine yazdığı yazının beyaza dönmesi önemlidir. Siyah Türklerde uğursuz, yas, alt dünya, karanlıklar alemi olması dikkate alınırsa onun uğursuz bir şeyi uğura çevirmesi düşünülebilir. Aynı şeyi beyaz taşın üzerine yazılan yazının siyah olarak görülmesinde de düşünebiliriz. "Tanrının kulu kulbak", "Allah'ın her şeye gücü yeter" anlamında olması yüksektir. Bu yazının dağlara taşlara yazılmış olması İslamiyet'i yayma amacını gütmüş olabilir."(Alptekin, Ali Berat Prof. Dr.,IV. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu, " Divan-ı Lügati't- Türk'ün Menkıbe ve Mitolojik Açardan Değerlendirilmesi", Ömer Halis Demir Üniversitesi Bilim Yay.2017/Niğde,s.44)

Divan-ı Lügati't Türk'te "barak" ve "bokuk" kelimelerini inceleyen Ali Berat Alptekin, Barak'ın kartal yumurtasından çıkmış uzun tüylü ve hızlı koşan bir köpek türü olduğunu, bokukun ise troit bezinin şişmesi, buna sebep olarak da Hz. Ömer'in bedduası üzerine olduğunu Kaşgarlı Mahmut'un o dönemde anlatılan menkıbeleri derlediğini ifade eder. Yaratılış destanıyla ilgili olarak da törüt kelimesini inceleyerek İslam dairesine girmemiş Türk Dünyasının düşünce yapısı hakkında bilgi verir:

"Törüt: Tengri yalınuk törüttü. Allah Ademi ve diğerlerini yarattı.

Tengri ajunu törüttü.

Çıgır ediz tez günür

Yıldızlar içergeşip

Tün gün üze yürüngenir (Yüce Allah âlemi yarattı. Yüksek felek daima dönmektedir. Yıldızlar saf saf sıralanmıştır ve gece gündüz üzerine top gibi

sarılmaktadır.)" s. 45-46

Hoca daha sonra makalesinde tabiat olayları üzerindeki mitleri incelemeye devam eder.

Ali Berat Alptekin, Türk Kültür dünyasında önemli bir yer tutan Azerbaycan halk edebiyatı hakkında da bir çalışma yapmıştır. Esmâ Şimşek, Saim Sakaoğlu ile birlikte hazırladıkları "Azerbaycan Tapmacaları/Bilmeceleri" adlı eserde ne kadar zulme uğrarsa uğrasın bir millet özünü koruduğu sürece yok edilemeyeceğinin en güzel örneğidir. Bu eser Nureddin Seyidov'un eserinden faydalanarak hazırlanmış, esere Anadolu coğrafyasında anlatılan bilmeceler de derç edilmiştir.

O nedir ki: ağız demirden

Dili kendirden

Üstü ocak, altı su (lampa/lamba)

O nedir ki altı cehennem üstü su (samover/semaver)

O nedir ki gece gündüz yol gider.(saat)

Oyana gider hi hi

Ayağısızdı hi hi

Dayağısızdı hi hi (Nenni/beşik)

Özü demirden, kuyruğu kendirden (İyne/iğne)(Nureddin Seyidov, Azerbaycan Tapmacaları/Bilmeceleri, haz.: Prof. Dr. Saim Sakaoğlu-Yrd. Doç. Dr. Ali Berat Alptekin- Yrd. Doç. Dr. Esmâ Şimşek, Elazığ Belediyesi Yay. Elazığ/ 1992. s.158-159)

Bir de saz şairlerinin çalıp söylediği muamma tipinde bilmeceler vardır ki bunlara da bağlama derler. Bir âşık sazla sorusunu sorar, diğeri de cevap verir:

"Sual: Dinleyn ustalar haber sorayım

Elsiz sazı sizler neçi çalarsız

Göyde uldızları benim davarım

Sizi çoban etsem nece güdersiz

Cevap: Eger erifseniz heber biliniz

Elsiz saz çalmağa kaman deyerler

Göy yüzünde uldızlar üstüne bilin

O aydı, erenler çoban deyerler." S.207

Sonuç

Ali Berat hocanın en büyük hedefi Türk Cumhuriyetleri arasında İsmail Gaspıralı'nın "Dilde, fikirde, işte birlik" fikrini hayata geçirmekti. Bunun için öğrencilerine günde 24 saat değil 26 çalışın diye tavsiye ederdi. Kendisi de hayatını bu birliğe adanmıştı. İsteklerinin bir kısmı gerçekleşti, bir kısmı da meyvenin olgunlaşmasını bekliyor. Kültürel ve iktisadi işbirliği yapılıyor. İnşallah ileride iktisadi yönden siyasi yönden, askeri yönden güçlü bir Türk birliği kurulur. Mekânı cennet olsun.

Bir duman ki, sanırsın stat yanıyor!

Konyaspor 1984-85 sezonundan itibaren, Vali Kemal Kattaş'ın önderliğinde canlılık kazanıp Türkiye 2. Liginde Şampiyonluk mücadelesi verecek güce erişince şehirde de futbol aşkı yükselmiş, zamanın 1. Lig, şimdiki adıyla Süper Lig takımlarını bile kışkıracak ateşli bir taraftar kitlesi oluşmuştu. Zaten zamanın şartlarına göre Türkiye'nin mükemmel sayılabilecek evsafa ilk ve tek spor kompleksi de Konya'daydı.

Şampiyonluk mücadelesinin birinci yılında şehir lige bütün unsurlarıyla iştiyakla hazırlanmıştı. Teknik Direktör Zeynel Soyuer nezaretinde sürdürülen şampiyonluk hazırlıkları kentte öyle heyecan uyandırmıştı ki caddeler sokaklar, dükkânlar yeşil beyaz bayraklarla donatılıyordu. Takım, taraftar, yönetim, stat; her şey hazır. Kale Birol Çakar, Metin Erimez ikilisine emanet, saha içinde şef kaptan Şevket Kesler'di. Sertaç, Orhan, Müfit, Tuncay'lı kadrodan; Abdullâh Kandemir gibi futbol sahalarının mümtaz şahsiyetinin gerektiğinde kaptanlık bandını taktığı, Varol Bülbül'ün kale önünde deniz feneri misali gol kulesi kurduğu takımdan bahsediyoruz.

**

Fikstür de kaderin bir tecellisidir ya; ilk maç Konya Atatürk Stadında 26 Ağustos 1984 günü saat 17'de Kayserispor'la oynanıyordu. Şampiyonluk türkülerini henüz öğrenmekte olan şehrin futbol tutkunları aynı hedefe kilitlenmiş Erciyes'in çocuklarına karşı tek yürek olup stadi tika basa doldurmuştu. Bir yandan da 'Olur mu, biz şampiyonluğa oynayabilir miyiz?' gibi endişeler de yok değildi.

Henüz dijital teknoloji nam salmamıştı ve skorboard levhası sadece takım renkleriyle gol sayılarını gösterebiliyordu ki; tabelaları da bir görevli elle değiştirirdi. Derken, 19. Dakikada Osman'ın orta alandan gönderdiği topu Metin kapıp kaleye ilerledikten sonra şutladı, coşkuyla ayağa fırlayan tribünler Adnan'dan dönen topa ah çekiyordu ki Varol Bülbül önüne düşen meşin yuvarlağı nefis bir şutla ağlara yollayıp sezonun ilk golünü atıyor. Olacaktı bu iş, bizim çocukları şampiyonluğa oynamayı başaracaklardı galiba.

Engin Kurt'un santraşı gösteren son düdüğü derin bir nefes almış, takımlar dinlenmek üzere soyunma odasının yolunu tutarken taraftar da coşkuyla geçirdiği 45 dakikanın ardından soluklanmak üzere beton otuaklara bırakıyordu kendini. Fakat zaman geçmek bilmiyordu, koskoca bir 45 dakika daha vardı henüz. Ya Kayseri to-

MUSTAFA GÜDEN

parlanıp, bir punduna denk getirerek gol atarsa; aman Allah'ım! Kuşukular vücut buluyor ve daha 48. dakikada Orhan'ın faul atışından yolladığı topu kafayla ağlara yollayan Şeref İncimen'in goltüyle tribünlere hüznün çöküyor, hayıflanmalar yankılanıyordu. Böyle durumlarda takımı motive etmek için daha dikkatli ve atık olmak, cesaret vermek gerekirdi; öyle de oldu. Tribün desteğiyle geri yaslanmadı Anadolu Kartalı, gücü kırılmadı. 54. dakikada Şevket orta sahadan kullandığı faul atışında topu adeta ceza alanındaki Varol'un kafasına nişanlıyor. Mesele de zaten topu Varol'la buluşturmaktan ibaretti, saç vuruşu değil, adeta kafa şutuyla skoru 2-1 yapıp coşkuya ivme katıyor. Tel örgüler, san kafayı öpmek için sahaya girmek isteyenleri zor zapt ediyor. Sevinç tezahüratları şehrin her bir yanına dalga dalga yayılıyor. Olacak, olacak, biz şampiyonluğa oynayacağız diyor herkes yanındakine. Fakat Kayseri'de sert iklimin takımı, kolay teslim olacak gibi değil. Dalga dalga geliyor Konya kalesine. Bir Zeynel Limoncu savuyor atağı bir Necip Koçak. Derken 74. dakikada İlhan'ın pasıyla Çetin kaleme doğru kırıyor, Birol son bir hamle ile kaleyi terk edip önünü kesmek istiyor ama çare olmuyor. Hüznün uğultuları arasında, Birol fileden seken topu çıkarırken herkes birbirine fısıldıyor, 'Bizim eski Çetin değil miydi o, tüh be, adama bak bizi yakıt!' O gün maç 2-2 bitse de Konya şampiyonluğa oynayabileceğine inandı, Türkiye yeni bir gol kralının, kafayla şut çeken Varol Bülbül'ün ayak seslerini duyuyordu.

**

Fakat işler iyi gitmiyor, ikinci haftada Teknik Direktör Zeynel Soyuer 'işine karışıldığı gerekçesiyle'

Vali Kemal Kattaş'ın Konyasporlu futbolcularla yaptığı sürpriz toplantıdan bir kare

istifa edip şehri terk ediyordu. Takımın her şeyiyle yakından ilgilenen Vali Kemal Kattas'ın araya girip, mola yerinde otobüsteki Soyuer'in Konya'ya dönmesini sağlamasıyla kriz geçici olarak çözüle de tecrübeli teknik adamın zihin bulanıklığı giderilemeyince Sitespor maçı sonrası istifasını tazeleyip şehirle ilişkisini kesiyordu.

Alternatif isimler arasından, futbolun rüya ülkesi Almanya'da yaşamış Teknik Direktör Arda Vural tercih edildi. Giyiminden tıraşına, hatta konuşmasına kadar Avrupa'yı yansıtan Vural, takımı toparlamakta gecikmedi. Haftalar birbirini kovaladıkça zirvenin ortakları belirginleşti. Balıkesirspor, Kayserispor, Konyaspor, Tarsus İdmanyurdu Erkutspor, Adanaspor ve Göztepe Ligin favorisiydi. 2 puanlı sistemde takımlar birbirleriyle omuz hizasındaydı.

Konyaspor Adanaspor'a henüz 2. haftada 1-0, Göztepe'ye de 10. haftada 2-1 yenilmiş, zirve ortaklarına üstünlük kuramamıştı. Tarih 11.11.1984 ve Ligin de 11. Haftasında; başkanı olduğu takıma bizzat kendi ön adını veren, Türkiye'nin sponsorluk rol modeli Erkut Kuzeyman'ın takımı Tarsus İdmanyurdu Erkutspor Konya'ya gelirken herkes pazan adeta ipe çekiyordu. Sabahın erken saatlerinde Anıt Alanından itibaren her yer yeşil beyaza bürünmüştü. Gişe önlerindeki kuyruk 70'lerin yağı, piriñç kuyruklarını aratmıyor. Derken öğle sıcaklığında 13'de Lütfi Keçelioğlu'nun düdüğü tarihi maçın startını veriyor. Tarsus dedikleri Konya'ya nazaran bir küçük ilçe olsa da takımı cesaretin zirvesinde, Konyaspor taraftarının önünde adeta coşuyorlar. Maraton tribününde bir fisiltı, 'Formaları da sarı lacivert, bunlar Fenerbahçe olmasın!'

Erkutspor 27. dakikada ceza yayının dışında faul atışı kazanıyor. Adnan önündeki kavi baraja rağmen kaleye milimenterik nişan alıyor, kaleci Birol yumruklaması gereken topu ellerinin arasından kaçınca 30 bin taraftarı şoke eden gol geliyor. Üstelik sadece tribünler değil, sahadaki futbolcularda da tutulmuş gibi. 30. dakikada Çeleviç'in faul atışında Reşit'in kafa vuruşunda meşin yuvarlak bir kez daha Konyaspor ağlarına takılınca herkes neye uğradığını şaşırıyor. Yan tarafta yine o ses; "Yok yok bunlar kesin Fenerbahçe'yi çıkaracağız karşımıza." Öteki tersliyor, yürü git be adam diyerek. Aksi adamın inadı başka oluyor; Bak sana abi, biri karşımızda Selçuk kesildi, öteki Repçic. Aha bizim kaleci de Yaşar gibi zaten, geleni alıyor içeri!

İlk yarı bittiğinde taraftar da futbolcular kadar yorulmuş olmaydı. Yaz sıcaklığında buğur buğur terlerken insanlar, ikinci yarıda maçın nasıl döneceğinin kuramını yapmaktaydı. 'Merak etmeyin' diyordu bir bilge, 'İlk yarıda nasıl onlar iki gol

attıysa ikinci yarıda da biz atarız.' Bir an gökyüzüne bakıyoruz; Aman Allah'ım bir duman gökmüş tepemize, sanırsınız stat yanıyor! Efkâr her bir dudaktan tel tel yükseliyor gökyüzüne.

İkinci yarı başladığında Erkut biraz daha temkinde, bizinkiler daha atik. Üstelik Teknik Direktör Vural gollere engel olamayan Birol'u çıkarıp Metin Erimez'i almış kaleye; hal şöyle diyor izleyenler. Yüklendikçe yükleniyor takım, fakat sanki Tarsus 11 değil 22 kişiyle oynuyor, ceza alanına sığmıyor futbolcular. 50. dakikada Müfit Anıt yönündeki kaleye doğru akınca herkes heyecanla ayağa fırladı. Alupasa doğru süzülen topu Kaleci Mehmet yumruklayıp uzaklaştırmak istedi, fakat Varol onun sandığından daha uzundu. Gol kulesi havaya doğru yükseldiğinde top gelip altın kafayı bulduktan sonra Tarsus kalesine yönelip filelerle buluştu. Şimdi durum 2-1 olmuştu. Tribünler zelzele misali sarsılıyordu coşkudan. Haydi aslanım, hadi koçum, Allah'ımıza kurban nidalan, muhacir pazamın esnafının çığırılanını bile baskılıyor.

64. dakikada Müfit topu kormer çizgisine doğru taşırken ceza alanı ana baba günü gibiydi. Gelen topu önce Orhan şutladı, fakat kaleciden dönünce ahlar yükseliyordu ki güneşte sarı kafa ışıldı. Meşin yuvarlak adeta miknatis etkisiyle, etrafı etten duvarla örülü Varol'un kafasına vayıp kaleye yöneldi ve Tarsus ağlarını sarı. Eşitlik sağlanmış şimdi sıra galibiyet golünü bulmaya gelmişti. Fakat olmadı. 2-2'ye sevinmek mi yoksa üzülme mi lazım belli değildi. En azından yarışa havlu atacak bir durum olmamış, umutlar taze tutulmuştu.

O sezon yarış son haftalara kadar devam ediyordu ki, Erkutspor deplasmanı adeta bir faciayla neticelendi. 4-1'lik yenilgi o sezonun en kötü skoru olmuştu. Kayseri artık bir adım öndeydi ve bunu iyi değerlendirip sezonu 40 puanla şampiyon bitirmişti. Konyaspor ise büyük tecrübeler edindiği ilk şampiyonluk yarışını 39 puanla ikinci bitirirken, başka takımları değil, kendi şehrinin takımının peşinden koşmayı öğrenmişti. İdmanların bile bilelet alarak izlendiği belki de ilk Türk takımındı Konyaspor. İşte böyle bir sezonda yanmaya başlamıştı Konya'da şampiyonluk ateşi.

Teknik Direktör Arda Vural, Nuri, Sebahattin Sorkun, Birol Çakar, K. Metin, Sertaç Yüzbaş, Varol Bülbül, Antrenör Ali Niyazi İnal.
Oturanelar: Müfit Culum, Şevket Kesler, Ümit, Necip Koçak, Ahmet.